

ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - ГР. СМОЛЯН

ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО“ КРУМОВГРАД
гр. Крумовград, пл. “България” 8 тел.03641 / 7201 fax 7209

Д О К Л А Д
И АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕН МОНИТОРИНГ НА
ДЕЙНОСТИТЕ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ
в териториалния обхват на ТП “ДГС Крумовград”
през 2023 година

Настоящият доклад е изготвен в изпълнение на Заповед № 3-13-30 от 03.02.2022 г. на Директора на ТП “ДГС Крумовград” и във връзка със спазването на Принцип 8, Критерий 8.2, Индикатори 8.2.2 и 8.2.3 от Националния стандарт за отговорно управление горите в България за извършване на мониторинг и оценка на въздействието от дейностите по управление на горските територии в обхвата на ТП “ДГС Крумовград”.

Резултатите от проведения мониторинг са систематизирани и са в съответствие с утвърдената „Система за мониторинг на територията управлявана от ТП “ДГС Крумовград”, както следва:

1. Финансов план на стопанството.

По финансов план за 2023 г. предвиденото ползване на дървесина е 41909 м³ с приходи от продажба на дървесина 3402340 лв. Добитата и реализирана дървесина за периода от 01.01.2023г. до 31.12.2023 г. е 40762 м³ лежача маса, на обща стойност 3720128 лв.

Изпълнението на годишния план в натура към 31.12.2022 г. е 97 % спрямо разчета за годината. Финансовият резултат на ТП “ДГС Крумовград” към 31.12.2022 г. е 430918 лв.

2. Социални споразумения.

През 2023 г. в стопанството няма постъпили жалби от страна на служители в стопанството. В ТП “ДГС Крумовград” имаме сключен Колективен трудов договор със Синдикалната организация в стопанството към КНСБ със срок до 31.12.2023г. Колективният трудов договор е съобразен изцяло с действащият Браншовия трудов договор.

3. План/програма за обучение и квалификация на персонала.

От началото на 2023г. в ТП “ДГС Крумовград” са извършени обучения на работниците и служителите както следва:

3.1. Обучение на тема: Опазване на оставащите на корен дървета при изпълнение на дейностите сеч и извоз проведено на 25.01.2023 г.

3.2. Обучение по горска сертификация – общи аспекти, ГВКС и запознаване със списъка на инвазивните видове съгласно Заповед № 3-13-32 от 03.02.2022г. на Директора на ТП “ДГС Крумовград”, проведени на 25.01.2023г.

3.3. Обучение на тема: Охрана и контрол на горските територии, проведено на 06.02.2023 г. от юрисконсулта на стопанството Христо Чанков.

3.4. Обучение на тема: Мерки за опазване на водните ресурси, почвите и биологичното разнообразие, проведено на 18.04.2023 г. от главния инженер на стопанството Деян Джамбазов.

3.5. Обучение на тема: Екосистемни услуги- поддържане и/ или подобряване, проведено на 18.04.2023 г. от главния инженер на стопанството Деян Джамбазов.

3.6. Обучение по безопасност и здраве при работа, проведено на 03.05.2023г. от инж.Неделчо Димитров – Зам. Директор и отговорен за провеждане на обучението по безопасност и здраве при работа.

3.7. Обучение на тема: Управление на отпадъците, проведено на 15.05.2023 г. от Зам. директора на стопанството Неделчо Димитров.

3.8. Обучение на тема: Съвещание по маркиране на лесосечния фонд и качеството по извеждане на отгледни и възобновителни сечи, проведено на 22.05.2023 г. от Директора на стопанството инж. Светослав Чолаков

3.9. Обучение на тема: Правила на безопасност при гасене на горските пожари, проведено на 05.06.2023 г. от Директора на стопанството Светослав Чолаков.

4. Здравословни и безопасни условия на труд включително на работниците на подизпълнителите.

На всички работещи ТП “ДГС Крумовград” е предоставено полагащото се облекло и лични предпазни средства.

Стопанството е осигурило условия за безопасно и нормално изпълнение на трудовата дейност на всички работници и служители.

На всички ново постъпили работници и служители се прави начален инструктаж, за което инструктираните лица полагат подпис в книгата за инструктажи.

Периодичните инструктажи се провеждат един път годишно, което се удостоверява с подпис на инструктираното лице.

През 2023 г. в стопанството не са провеждани извънредни инструктажи.

В ТП “ДГС Крумовград” се извършват инструктажи на всички работници на Изпълнителите, на които е възложено изпълнението на дейностите в горите.

При всяко въвеждане на работниците в нов подотдел се прави „Инструктаж за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“ и се попълва „Лист за проверка за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, изправност на техниката и спазване на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности“, като се прилагат към досието на подотдела.

През 2023г. в ТП „ДГС Крумовград“ няма регистрирани трудови злоупотреби.

В стопанството има двама служители с намалена работоспособност, които изпълнява работата си съгласно предписанията на здравните органи.

ТП “ДГС Крумовград” има действащ договор със служба по трудова медицина, която извършва ежегодни медицински прегледи на всички работници и служители,

Изготвена е оценка на риска на всички работни места в стопанството.

5. Ангажиране на заинтересованите страни

Всяка година се провеждат срещи и съвещания със заинтересованите страни по различни поводи, свързани с дейностите на стопанството, в които се предоставя информация, обсъжда се и при съгласие от двете страни се утвърждава. Кореспонденцията със заинтересованите страни се води по електронен път. Предоставя им се информация в различни аспекти: предстоящите и планирани горскостопански мероприятия в териториалния обхват на ТП “ДГС Крумовград”, забрана за паша в горски територии държавна собственост, актуализации на доклади и други.

6. Незаконни/нерегламентирани дейности в горите

Във връзка с охраната на горските територии и дивеча стопанството е разделено на 4 горско технически участъка. Служителите отговарящи за опазването на горските територии са 4 старши лесничея, 3 лесничея, 4 технолога и 24 горски стражари.

За 2023 г. са извършени 2830 бр. проверки, в т.ч. обекти за добив на дървесина 852 бр., превозни средства 1364 бр., 524 бр. проверки на ловци, риболовци и ловища, и 90 бр. проверки на физически лица. Има съставени 11 бр. АУАН по ЗГ.

7. Изпълнение на горскостопанския план.

ТП “ДГС Крумовград” има утвърден горскостопански план със Заповед № 38/18.01.2019г. на Изпълнителния директор на ИАГ с период 2018-2028 г.

До 31.12.2023 г. изпълнението на лесокултурните дейности е както следва:

- подготовка на почвата - 7 дка;
- залесяване – 15 дка;
- попълване на горски култури- 1,74 дка;
- отглеждане на култури – 63 дка;
- отгледни сечи без материален добив- 101 дка;
- добив на горски репродуктивни материали- 1500 кг.
- поддръжка на минерализовани ивици- 7000 л.м.
- маркиране на ЛФ за 2024г. – 56030 м³ стояща маса.

Изпълнението на дейностите е извършено, при спазване на действащата нормативна уредба и утвърдените вътрешни правила в ЮЦДП.

8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството.

През 2023 г. е учредено безвъзмездно право на ползване за срок от 10 /десет/ години за устройване на 2 броя постоянни пчелини с обща площ 3 дка.

Със заповед на Областния управител на обл. Кърджали, безвъзмездно се предоставят на ТП “ДГС Крумовград” поземлени имоти с отпаднала необходимост от Министерство на отбраната с обща площ 145,012 дка.

През месец декември 2023 г. е учредено право на ползване върху 2,116 дка. на Дънди Прешъс Металс за проучвателни цели.

9. Здравословно състояние на горите.

Здравословното състояние на горите на територията на ТП “ДГС Крумовград” е добро.

За всички установени повреди от биотичен и абиотичен характер са подадени своевременно сигнални листове, като непрекъснато се следи за състоянието на насажденията. През 2023г. в стопанството са постъпили 29 броя сигнали листове за повреди, като 16 бр. от тях са за съхнене на леторасли и клонки по бора, 11 бр. за нападение от борова процесия останалите 2 бр. са за повреди по иглиците на бора.

10. Ползване и горскостопански дейности.

- площи на проведените сечи – по видове сечи - възобновителни сечи – 501,3 ха; отгледни сечи – 648 ха; технически сечи – 12,9 ха; принудителни сечи – 3,3 ха;

- През 2023 г. на територията на стопанството са издавани разрешителни за добив на недървесни горски продукти както следва:

- за коледни елхи 2 бр. разрешителни.
- за гъби 2 бр. разрешителни.

През 2023 г. е извършено изграждане на нови временни извозни пътища, текущ ремонт и почистване на съществуващи горски пътища със техника собственост на ТП “ДГС Крумовград”, като за опазване на същите фирмите извършващи горскостопански дейности са информирани и са им издавани разрешителни за достъп за превозните средства.

През изминалата 2023г. стопанството не е закупувало и не е използвало торове и пестициди

11. Гори с висока конзервационна стойност.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1., ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и /или зони, както и за ограничения

посочени в заповедите за обявяването им и изискванията на плановете им за управление. Извършва се мониторинг на биологичното разнообразие и за всяка една от ГВКС.

Мониторинг на биологичното разнообразие: видовете от ВКС 1.2 застрашени, изчезващи и ендемични растения, ВКС 1.3 редки, застрашени и ендемични животински видове, ВКС 3 – редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на ТП „ДГС Крумовград” се прави текущо. Докладът съдържа информация за определените Гори във фаза на старост и представителни образци на територията на стопанството. При проявен интерес се предоставя на заинтересованите страни за разглеждане и запознаване.

Мониторинг на ВКС 1.1 Защитени територии: На територията на ТП ДГС “Крумовград” са обявени 12 (дванадесет) обекта със статут на защитени територии по ЗЗТ. **Това са:**

- 1) Защитена местност (ЗМ) „**Рибино**”, обявена със Заповед №583/02.11.2000г. на МОСВ, с площ 66.3 ха.
- 2) Защитена местност (ЗМ) “**Орешари**”, обявена със Заповед №274/23.08.1999г. на МОСВ, с площ 55.0 ха.
- 3) Защитена местност (ЗМ) “**Находище на Родопски лопен**”, обявена със Заповед №18/11.01.2013г. на МОСВ, с площ 7.97 ха.
- 4) Защитена местност (ЗМ) “**Находище на дървовидна леска**”, обявена със Заповед №154/24.03.2016г. на МОСВ, с площ 3.0 ха.
- 5) Защитена местност (ЗМ) “**Момина скала**”, обявена със Заповед №РД-419/11.08.1995г. на МОСВ и променена със Заповед №РД-475/11.07.2001г. на МОСВ, с обща площ 782.03 ха.
- 6) Природна забележителност (ПЗ) “**Находище на градински чай**” – река Кесе дере, обявена със Заповед №542/23.05.1984г. на КОПС, с площ 5.0 ха.
- 7) Природна забележителност (ПЗ) “**Находище на градински чай**” – местност Дайма, обявена със Заповед №542/23.05.1984г. на КОПС, с площ 15.0 ха.
- 8) Природна забележителност (ПЗ) “**Мандрата**”, обявена със Заповед №3796/11.10.1965г. на МГПП, с площ 0.2 ха.
- 9) Природна забележителност (ПЗ) “**Водопада**”, обявена със Заповед №3796/11.10.1965г. на МГПП, с площ 0.2 ха.
- 10) Природна забележителност (ПЗ) “**Буреще**”, обявена със Заповед №3796/11.10.1965г. на МГПП, с площ 0.2 ха.
- 11) Природна забележителност (ПЗ) “**Пещери в местността Моста**” – 6 бр., обявена със Заповед №282/04.05.1979г. на КОПС, с площ 0.6 ха.
- 12) Природна забележителност (ПЗ) “**Душан**”, обявена със Заповед №3796/11.10.1965г. на МГПП, с площ 0.1 ха.

През 2022 г. са попълнени формуляри за мониторинг на следните защитени територии/зони-Рибино, Находище на родопски лопен, Момина скала, Орешари, Мандрата, Находище на дървовидна леска, Водопада, Буреще, Находище на градински чай- река Кесе дере и Находище на градински чай- местност Дайма. За същите има извършени проверки и от РИОСВ гр. Хасково като са съставени констативни протоколи.

Мониторинг на ВКС 2 Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт.

Тук са включени всички гори управлявани и стопанисвани от стопанството. За тяхното състояние се попълва чек-лист за предварителна идентификация при започване на дадени лесовъдски дейности. През 2023 г. на територията на ТП “ДГС Крумовград” не е имало големи пожари вследствие на което да е намаляла лесистостта. Не са констатирани големи повреди от биотичен и абиотичен фактор на горските масиви. Мъртвата и биотопна дървесина, в т.ч. и дървета с хралупи се оставят в насажденията. Естествените открити пространства не се залесяват. Не се наблюдава антропогенна фрагментираност на територията.

Мониторинг на ВКС 3 редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми

Целогодишно е извършван мониторинг на всички типове горски екосистеми, който се среща в обхвата на стопанството. Текущо се извършва мониторинг на редките изчезващи и застрашени горски екосистеми, гори във фаза на старост и представителните гори от естествени екосистеми. Има попълнени 31 броя формуляри за мониторинг. Здравословното им състояние е сравнително добро, жизнени са, няма обезлиствания, няма повреди от биотични и абиотични въздействия. Няма реални и потенциални заплахи.

-G1.69-Thermophilous Moesian beech forests- Извършен е мониторинг на 7 бр. насаждения. Жизнеността на отделните дървета и насаждения е добра. Обезлистване няма. Повреди от биотични или абиотични фактори- на места единично пречупени дървета, както и наличие на единично изсъхнали дървета. Няма наличие на ясно изразени сукцесионни процеси. Дегенеративни процеси и потенциални заплахи за проверените насаждения не са установени. Има подраст, като една част е укрепнал.

-G1.661-Middle European dry-slope limestone beech forests- Извършен е мониторинг на 5 бр. насаждения. Жизнеността на отделните дървета и насаждения е добра. Обезлистване няма. Повреди от биотични или абиотични фактори- на места единично пречупени дървета, както и наличие на единично изсъхнали дървета. Няма наличие на ясно изразени сукцесионни процеси. Дегенеративни процеси и потенциални заплахи за проверените насаждения не са установени. Няма подраст.

-G3.561 (1)-Helleno-Balkanic Pallas' pine forests- Извършен е мониторинг на 2 бр. насаждения. Жизнеността на отделните дървета и насаждения е добра. Обезлистване няма. Повреди от биотични или абиотични фактори- на места единично пречупени дървета, както и наличие на единично изсъхнали дървета. Няма наличие на ясно изразени сукцесионни процеси. Дегенеративни процеси и потенциални заплахи за проверените насаждения не са установени. Има подраст, като една част е укрепнал.

-G1.737-Eastern sub-Mediterraneanwhite oak woods- Извършен е мониторинг на 7 бр. насаждения. Жизнеността на отделните дървета и насаждения е добра. Обезлистване няма. Повреди от биотични или абиотични фактори- на места единично пречупени дървета, както и наличие на единично изсъхнали дървета. Няма наличие на ясно изразени сукцесионни процеси. Дегенеративни процеси и потенциални заплахи за проверените насаждения не са установени. Няма подраст.

-Гори във фаза на старост (Old- growth forests)- Извършен е мониторинг на 10 бр. насаждения. Жизнеността на отделните дървета и насаждения е добра. Обезлистване няма. Повреди от биотични или абиотични фактори- на места единично пречупени дървета, както и наличие на единично изсъхнали дървета. Няма наличие на ясно изразени сукцесионни процеси. Дегенеративни процеси и потенциални заплахи за проверените насаждения не са установени. Няма подраст.

Анализ от извършения целогодишен мониторинг може да бъде обобщен в няколко извода:

- Прави се всичко възможно да бъдат спазвани препоръките за стопанисване, мониторинг и управление на всички консервационни стойности намиращи се в териториалния обхват на стопанството.
- Укрепване и запазване на здравословното състояние на горите е основна цел и през настоящата година.

- Премахват се потенциално опасните дървета създаващи опасност при движение в горските територии и природните забележителности, покрай екопътеки, горски пътища и други инфраструктурни обекти.

12. Представителни образци от естествени горски екосистеми.

Представителните образци от естествени горски екосистеми са определени за стопанството, като има издадена Заповед № 3-13-201/19.10.2023 г. на директора на ТП “ДГС Крумовград” за определяне по типове горски екосистеми с насаждения включени в гори във фаза на старост представляващи минимум 5 % от всеки тип горска екосистема и Представителни образци които са около 10 % от всеки тип горска екосистема. Горите във фаза на старост са 2 265 ха. Горите са в добро здравословно състояние, представляващи широколистни гори, сукцесионни процеси не се наблюдават.

13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда;

При планирането и провеждането на всички горскостопански мероприятия през 2023г. са спазени препоръките и указанията за стопанисване на съответната ВКС, посочени в Доклада за ГВКС на ТП “ДГС Крумовград”. Предвидени са постепенни сечи с голям възобновителен период /постепенно-котловинна, групово-постепенна. Отгледните сечи се извеждат с интензивност до 30%. Санитарната и принудителна сеч се извеждат с цел подобряване фитосанитарното състояние на насажденията.

Планираните и проведени през 2023 г. мероприятия, не са оказали отрицателно въздействие върху природната среда.

Преди започване на горскостопанските дейности през 2023г. се извърши оценка на въздействието предвидените за извеждане сечи в насажденията върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП “ДГС Крумовград”, като се вземат мерки за ограничаването евентуалните отрицателни въздействия.

След проведените горскостопански дейности не се установи негативно въздействие върху водните ресурси, не се забелязва повреда в почвата, която да допринесе за ерозионни процеси, състоянието на пътищата е добро при нужда се извършват необходимите ремонтно-възстановителни дейности.

14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда.

Засилващият се интерес на хората към гората, природата и биоразнообразието ни карат да участваме в повече социални дейности. Предоставят се фиданки за залесяване по случай честването Седмицата на гората. На територията на стопанството има голям брой екопътеки и туристически маршрути, които осигуряват прекрасни условия за рекреация и туризъм, язовир Студен Кладенец, река Арда, река Крумовица. Отдыхът и почивката на чист въздух в гората стават предпочитани за уикендите и почивните дни. Затова е необходимо осигуряване на достъп до повече информация, за воденото стопанисване на горите, проблемите, с които се сблъсква лесовъдския персонал при отглеждането, опазването и ползването на горските ресурси. ТП “ДГС Крумовград” е поело дългосрочна ангажираност за отговорно управление на горите.

15. Промени в околната среда.

Ефективността и продуктивността на горското стопанство е относително добра. За да бъдат спазвани всички принципи и критерии на Националния стандарт на горската сертификация, е необходимо да бъде изградена единна система, основаваща се на балансирано и отговорно отношение във всички направления - екологични, икономически и социални, това налага една

добра комуникация между голям брой заинтересовани страни. Продължава стремежът ни към намаляване на пропуските, които се правят при спазването на Националния стандарт. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо да се постигне един баланс между поетите ангажименти на ТП “ДГС Крумовград” и предпочитанията на заинтересовани страни.

Директор ТП “ДГС Крумовград”:.....п*.....
/инж. Светослав. Чолаков /

*Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679)